

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1P/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113226700
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2017:1113226700.29

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Škultétyovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú D. I. nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky A. D. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX Z., toho času P. XX, XXX XX I., právne zastúpenej Mgr. Martinom Černákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Zochova 5 a otca L. I., nar. 24.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX Z., právne zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, so sídlom Lachova 32, 851 03 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava I., so sídlom Kvetná 13, 820 05 Bratislava, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletú D. I., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) do osobnej starostlivosti matky.

II. Otec j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou vždy v sobotu v poslednom kalendárnom týždni v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 14:00 hod. za asistencie psychológa, resp. odborného pracovníka, organizácie Orchidea n.o., so sídlom v Prievidzi, pracovisko Ambulancia klinickej psychológie, so sídlom Tomášikova 26, Bratislava, s tým, že miesto realizácie stretnutia je oprávnený určiť pracovník organizácie Orchidea n.o., poverený zariadením asistovať pri styku otca s maloletou. V prípade, že pracovník neurčí iné miesto realizácie styku, považuje sa za miesto realizácie styku pracovisko Ambulancia klinickej psychológie, so sídlom Tomášikova 26, Bratislava.

Matka j e p o v i n n á zabezpečiť účasť maloletej na stretnutiach s otcom v stanovenom čase.

III. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú vo výške 100,- Eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc doručením tohto rozsudku.

IV. Vo zvyšku súd návrh matky maloletej z a m i e t a.

V. Súd návrh otca maloletej v celom rozsahu z a m i e t a.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

VII. O trovách štátu rozhodne súd samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletej D. I., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletá“) sa návrhom doručeným súdu 05.08.2013 domáhala zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otcovi vo výške 130,- Eur mesačne. Matka v návrhu uviedla, že s otcom maloletej nie sú manželmi, matka spolu s

maloletou odišla v lete 2012 zo spoločnej domácnosti vedenej s otcom v Z. - D. do I., kde začala maloletá navštevovať základnú školu. Matka a otec sa dohodli, že dieťa bude v osobnej starostlivosti matky a otec sa bude s dcérou stretávať na základe ich vzájomnej predchádzajúcej dohody. Dieťa u neho strávilo jarné prázdniny v marci 2013 a rodičia sa dohodli, že maloletá D. bude časť letných prázdnin 2013 tráviť u otca spolu s matkou, nakoľko to bolo želanie maloletej. Dňa 01.07.2013 matka s dcérou pricestovali vlakom do Z., kde na stanici už čakal otec, ktorý vzal dcéru, matku napriek dohode vziať odmietol a vyjadril sa, že maloletá už zostane v jeho starostlivosti. Matka sa po incidente obrátila na UPSVaR Z. a následne na Okresný súd v Poprade, ktorý uznesením č.k. 14P/160/2013-17 zo dňa 18.07.2013, vykonateľné dňa 18.07.2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima. Dňa 19.07.2013 bol realizovaný výkon rozhodnutia na základe uznesenia Okresného súdu Poprad č.k. 15Em/6/2013-2 zo dňa 18.07.2013 a od toho času sa maloletá nachádza v starostlivosti matky. Matka poukazovala v návrhu na to, že o dcéru sa riadne stará. Trpí síce psychiatrickou diagnózou, lieči sa však a dôkladne dodržiava predpísanú liečbu, jej zdravotný stav nie je prekážkou, ktorá by jej bránila vo výkone riadnej starostlivosti, vychovala tri, už dospelé deti, pochádzajúce z jej rozvedeného manželstva. Je zamestnaná ako vysokoškolský pedagóg na K. sv. W. v I.. Otec podľa matky nie je schopný o dcéru sa osobne starať. Svojím správaním ohrozuje morálny vývin dieťaťa, pred dieťaťom sa vyjadruje vulgárne na adresu matky, ponižuje matku pred dieťaťom, vyhráža sa jej, negatívne sa vyjadruje na adresu matky a jej rodiny, matku pred maloletou uráža. Tento negatívny vplyv otca sa podľa matky prejavuje aj v správaní dieťaťa voči matke. Otec podľa matky nezvláda dieťa zabezpečiť ani po finančnej stránke, matke zasielal na výživu maloletej 27,- Eur, keď bola dcéra u otca matka musela otcovi poskytnúť peniaze na kúpu dreva na kúrenie. Otec je od roku 2012 invalidný dôchodca, predtým bol dlhodobo asi 10 rokov dobrovoľne nezamestnaný.

2. V priebehu konania matka pokiaľ ide o určenie výživného žiadala určiť otcovi výživné vo výške 250,- Eur mesačne, keďže mala za to, že to zodpovedá skutočným možnostiam otca a jeho zárobkovým pomerom.

3. Otec maloletej sa návrhom doručeným súdu 15.08.2013 domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti matke vo výške 30,- Eur mesačne, súčasne žiadal, aby súd matke maloletej pozastavil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej. Návrh odôvodnil tým, že je schopný sa o maloletú D. osobne starať, má na to vytvorené všetky podmienky vrátane bývania, dcéra ho má rada a neustále prejavuje vôľu byť s ním a nevôľu, keď má ísť k matke. Poukazoval na to, že matka maloletej trpí psychiatrickým ochorením, pre ktoré bola v minulosti opakovane viackrát hospitalizovaná. Matka máva obdobia, kedy jej správanie nie je v poriadku, býva v tom čase voči maloletej útočná, nadáva jej a pred maloletou nadáva aj otcovi, je výbušná, jej správanie je nepredvídateľné. Maloletá sa v týchto obdobiach matky bojí a otec sa bojí o maloletú. Pre správanie matky sa otec obáva o duševné a fyzické zdravie maloletej D.. Žiadal preto nariadiť znalecké dokazovanie ohľadom zistenia duševného stavu matky a na základe výsledkov znaleckého dokazovania žiadal pozastaviť matke výkon rodičovských práv a povinností v zmysle ust. § 38 Zákona o rodine. Podľa otca matke vo výkone rodičovských práv a povinností bráni závažná prekážka, ktorou má byť jej zdravotný stav (duševná choroba). Matke žiadal tiež určiť výživné na maloletú v sume 30,- Eur mesačne.

4. V priebehu konania otec pre prípad, že súd jeho návrhu na zverenie maloletej D. do jeho osobnej starostlivosti nevyhoví, pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou žiadal upraviť styk nasledovne: počas letných školských prázdnin, každý nepárny rok od 30.06. do 31.07. a každý páry kalendárny rok od 31.07. do 31.08., od 18.00 hod. prvého dňa do 18.00 hod. posledného dňa, počas zimných školských prázdnin, každý nepárny rok prvú polovicu stanovenej doby a každý páry rok druhú polovicu stanovenej doby, od 18.00 hod. prvého dňa do 18.00 hod. posledného dňa, počas jarných školských prázdnin, každý páry rok celú dobu od 18.00 hod. prvého dňa do 18.00 hod. posledného dňa, počas bežného roka posledný víkend v kalendárnom mesiaci od piatka od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod., s tým, že otec si maloletú prevezme od matky v mieste bydliska otca, kde ju jej po uplynutí príslušnej doby následne odovzdá.

5. Kolízny opatrovník navrhol v rámci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vyhovieť návrhu matky a zveriť maloletú D. do osobnej starostlivosti matky. Nesúhlasil s úpravou styku v zmysle návrhu otca, svoj záver oprel o názor maloletej D., ktorá sa vyjadrila, že cestovať do Z. počas školského roka si nevie predstaviť, v škole má množstvo úloh, cesta je príliš dlhá, jeden deň by precestovala a druhý by išla

naspäť. Kolízny opatrovník mal za to, že takáto úprava styku nie je v záujme D., nakoľko by pre dieťa predstavovala neprimeranú záťaž. Kolízny opatrovník ako zástupca dieťaťa vyjadril názor, že by uvítal, aby otec pricestoval za dcérou a aby sa otec prispôbil potrebám dcéry. V konaní nebolo preukázané, že by matka otcovi bránila v styku s dcérou, preto navrhol styk otca s maloletou neupraviť a ponechať ho na dohodu rodičov. Osobitne sa vyjadril aj k úprave styku otca s maloletou počas s letných prázdnin a nesúhlasil s úpravou navrhovanou otcom maloletej s odôvodnením, že nie v záujme maloletej D., aby bola počas leta mesiac u otca, keďže práve styk počas prázdnin bol tým problematickým, čo vyvolalo potrebu tohto konania. Pokiaľ súd považuje za potrebné styk otca s dieťaťom upraviť, kolízny opatrovník maloletej navrhol upraviť styk otca s maloletou za asistencie neziskovej organizácie Orchidea, ktorá má z ich úradom uzavretú zmluvu na zabezpečenie asistovaného styku.

6. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I navrhla súdu zveriť maloletú D. do osobnej starostlivosti matky. K argumentácii právnej zástupkyne otca uviedla, že zo záverov znaleckého posudku A.. A. A. síce vyplynulo, že matka trpí bipolárnou afektívnou poruchou, netreba však zabúdať, že otec trpí zmiešanou poruchou osobnosti. V čase vypracovania znaleckého posudku mala matka problém s požívaním alkoholu, avšak zo znaleckého posudku je zrejmé, že bipolárne afektívna porucha bez požívania alkoholu nepredstavuje prekážku pre výkon osobnej starostlivosti. Znalec sa vyjadril, že pri dobrej spolupráci, dodržiavaní lekárskeho postupu a abstinencii matky môžu nastať bezpríznakové stabilizované obdobia. Vo vzťahu k zmiešanej poruche osobnosti sa znalec vyjadril doslova, že takúto povahu nie je možné medikamentózne vyliečiť, pričom vyslovil, že by bolo možné zmeniť vzorec správania otca, ak by sa podrobil odbornému poradenstvu, znalec však stále zdôrazňoval agresívny štýl otca v komunikácii s matkou, tendencie k manipulácii maloletej vo vzťahu k matke a k vytesneniu matky zo života maloletej. Znalec A.. A. I. odporučil síce zverenie otcovi, čo odôvodnil preferenciou otca maloletou D.. Dňa 16.5.2016 riaditeľka Krízového strediska Dúha, v ktorom bola maloletá v tom čase umiestnená, vo svojej výpovedi pred súdom uviedla, že situácia sa výrazne zmenila a bolo zistené, že matka absolvovala liečbu alkoholizmu. Vzhľadom na nové skutočnosti týkajúce sa liečby a abstinencie matky, znalec vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 16.05.2016 uviedol, že od februára 2016 nastal na strane matky výrazný zlom, verí preto v zlepšenie rodičovských kompetencií matky a uviedol, že jeho závery znaleckého posudku by za týchto okolností boli iné. Zo znaleckého posudku vyplýva najmä obava vyslovená znalcom, že otec nebude podporovať vzťah s matkou, čo potvrdilo aj Krízové stredisko Dúha, ako vyplýva z výpovede jeho štatutárnej zástupkyne (riaditeľky) na dotknutom pojednávaní, kde uviedla, že na strane otca nenastal žiadny posun v smere akceptácie úlohy matky v živote dcéry, naopak u matky badať, čo aj matka verbalizovala podporu vzťahu s otcom. Čo sa týka výpovede samotnej maloletej D., vyjadrila sa, že matka hovorí pozitívne o otcovi a že by nemala problém so stretávaním s otcom. Čo sa týka obratu v postoji maloletej, na ktorý poukazuje právna zástupkyňa otca, prečo teda D. tak náhle zmenila názor, D. na túto otázku v rámci svojej výpovedi uviedla, že je pravdivé jej vyjadrenie pred znalcom, že chce byť zverená otcovi, ako dôvod prečo sa tak vyjadrila však označila obavu z prijatia jej názoru otcom. V časti úpravy styku otca s maloletou sa prokurátorka stotožnila s názorom kolízneho opatrovníka a navrhla preto upraviť styk otca s maloletou D. za asistencie, pričom nevylúčila, že neskôr bude možné upraviť styk otca s maloletou aj bez asistencie. Pokiaľ ide o výživné, túto otázku ponechala prokurátorka na zváženie súdu. Návrh otca navrhla zamietnuť.

7. Súd vec prejednal na pojednávaní za účasti matky maloletej, jej právnej zástupkyne, otca, resp. právnej zástupkyne otca, kolízneho opatrovníka maloletej a prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I. Otec maloletej sa na pojednávaní v termínoch v dňoch 08.02.2017, 10.04.2017 a 17.05.2017 nezúčastnil.

8. Súd vykonal vo veci dokazovanie vedúce k zisteniu skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie veci, a to rodným listom maloletej, výsluchom matky, výsluchom otca, prednesmi ich právnych zástupcov, výsluchom kolízneho opatrovníka, prednesom prokurátora, výpoveďou štatutárneho zástupcu Krízového strediska Dúha, znaleckými posudkami znalcov A.. K. G. č. 1/2014 a 2/2014, A.. A. I. č. 10/2014, kontrolnými znaleckými posudkami A.. A. A. č. 12/2015 a A.. A. I. č. 13/2015, neodkladným (predbežným) opatrením Okresného súdu Poprad č.k. 14P/160/2013-17 zo dňa 18.07.2013, vyjadrením Nemocnice Poprad, a.s. k zdravotnému stavu maloletej zo dňa 02.09.2014, správami kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov na strane maloletej, správami o priebehu výchovného opatrenia nariadeného matke a otcovi vrátane záverečných správ, správami o pobyte maloletej D. v Krízovom stredisku Dúha zo dňa 16.03.2015, 12.05.2016, 20.09.2016 a 04.05.2015 a 13.09.2016 (psychologické správy), listinnými dôkazmi založenými účastníkmi do súdneho spisu, postupom podľa § 38 Civilného mimosporového

poriadku (ďalej len „CMP“) zistil názor maloletej D., zisťoval zárobkové a majetkové pomery rodičov, oboznámil sa s potrebami a výdavkami v čase rozhodovania 12 ročnej D., pričom prihliadol aj na ďalší obsah súdneho spisu a všetko, čo v konaní vyšlo najavo, na základe čoho zistil vo veci takýto skutočný stav:

9. Maloletá D. I., nar. XX.XX.XXXX má XX rokov a pochádza zo vzťahu rodičov, ktorí manželstvo neuzavreli a nežijú ani v spoločnej domácnosti. V školskom roku 2016/2017 začala navštevovať 1. ročník osemročného Gymnázia L. M. P. v I., predtým navštevovala Základnú školu na B. ulici v Bratislave a Základnú školu na Y. ulici v Bratislave. Maloletá je zdravá, zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom zistené neboli. Výdavky na odôvodnené potreby maloletej boli vyčíslené v sume 366,- Eur mesačne.

10. Uznesením Okresného súdu Poprad, č.k. 14P/160/2013-17 zo dňa 18.07.2013, vykonateľné dňa 18.07.2013 bola maloletá predbežne zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Rozhodnutie súd odôvodnil tým, že vzhľadom na vykonané dokazovanie je nutné riešiť situáciu v rodine maloletej neodkladným (v tom čase predbežným) opatrením a určiť výchovné prostredie maloletej, nakoľko mal za nesporné, že výchovné prostredie u otca, v ktorom sa maloletá v tom čase nachádzala nie je vhodné pre výchovu a starostlivosť o maloletú, keďže otec sa pred dieťaťom vulgárne vyjadruje na adresu matky, pričom otec na dieťa vyvíjal nátlak v súvislosti s častým telefonovaním matke, nezmyselnými požiadavkami a pod.

11. Vzhľadom na skutočnosť, že posúdenie schopností rodičov zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloletú si vyžiadalo odborné znalosti, vo veci bolo dňa 27.11.2013 nariadené znalecké dokazovanie súdnym znalcom z odvetvia psychiatrie a súdnym znalcom z odvetvia klinická psychológia detí a dospelých. Zo znaleckého posudku A.. K. G. zo dňa 27.01.2014 súd zistil, že matka maloletej trpí na bipolárnu afektívnu poruchu, v čase vyšetrenia bol psychický stav matky stabilizovaný v kvalitnej remisii a bol zistený pozitívny vplyv matky na výchovu maloletého dieťaťa. Bolo tiež konštatované, že pri dekompenzácii stavu sa u matky môže objaviť nárast napätia, podráždenosti, zmena nálady v správaní, ktoré môžu viesť k prechodnému zhoršeniu starostlivosti o rodinu, domácnosť a fungovaniu v pracovnej sfére, ako aj, že pri zhoršení psychického stavu môže mať psychická porucha zistená u matky určitý negatívny vplyv na vývoj dieťaťa, nakoľko matka v tom čase nemusí zvládať zložitejšie aj bežné situácie. U matky bola odporúčaná dlhodobá psychiatrická liečba.

12. Zo záverov znaleckého posudku A.. K. G. zo dňa 30.01.2014 vyplynulo, že u otca maloletej bola znalkyňou zistená zmiešanú poruchu osobnosti. Osobnosť otca bola posúdená ako simplexná, abnormne štrukturovaná s hypertýmnyimi, narcistickými, paranoidnými a počínajúcimi organickými rysmi. V čase vyšetrenia bol psychický stav otca nedostatočne kompenzovaný a bolo konštatované, že psychické ochorenie otca môže mať istý negatívny vplyv na vývoj maloletého dieťaťa. Otcovi bola odporúčaná dlhodobá psychiatrická a psychoterapeutická liečba.

13. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 1P/123/2013-171 zo dňa 11.04.2014 súd neodkladným opatrením dočasne upravil styk otca s maloletou tak, že otec mal právo stretávať sa s maloletou D. každý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. mimo školských prázdnin a sviatkov a počas letných prázdnin v období od 1.8. od 09.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod.

14. Z úradného záznamu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 24.06.2014 z telefonického rozhovoru pracovníčky UPSVaR Bratislava, kolízneho opatrovníka maloletej s vtedajšou triednou učiteľkou maloletej vyplynulo, že maloletá sa od otca z Z. vracia prechladnutá alebo s pokazeným žalúdkom a následne vymešká aj dva týždne zo školy. Otec jej telefonoval na mobilný telefón aj 25x denne, aj počas vyučovania, po odobratí telefónu na vyučovaní a po pohovore s dieťaťom sa maloletá D. doslova triasla. Otec maloletej posielal do školy veľké balíky sladkostí, z dôvodu čoho D. začala trpieť nadváhou. Za posledné obdobie sa maloletá v škole mierne zhoršila, aj keď vždy patrila k najlepším žiakom v triede. Triedna učiteľka uviedla, že otec maloletej má v držbe zbraň a vyhrážal sa, že všetkých postrieľa. Z úradného záznamu zo dňa 04.06.2014 vyplýva, že maloletá po návrate z víkend u otca mala žalúdočné nevoľnosti, pre ktoré matka ako lekárka nastavila dieťaťu diétu. Maloletá

na podnet otca zavolala do bytu matky policajnú hliadku, že nedostala od matky teplý obed. Následne maloletá v sprievode polície po privolaní RZP bola prevezená do DFNSP Kramáre, kde bola vyšetrená pediatrom a psychiatrom, bez indikácie hospitalizácie maloletej.

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad zo dňa 02.09.2014 mal súd za zistené, že oddelenie sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately tamojšieho úradu vykonalo dňa 06.08.2014 šetrenie v domácnosti otca maloletej L. I., Z. - D. č. XXX/XX na základe požiadavky matky dieťaťa, ktorá oznámila, že maloletá sa nachádza od 1.8.2014 u otca v zmysle predbežného opatrenia Okresného súdu Bratislava I, avšak s dcérou sa napriek opakovaným pokusom nemôže telefonicky skontaktovať, dieťa a ani otec jej nedvíhajú telefón. Chcela vedieť, či je o dieťa riadne postarané. V čase návštevy boli doma zastihnutí otec aj s maloletou, ktorá uviedla, že u otca je jej dobre, uviedla, že matka jej vyvoláva aj 25x za deň a keď jej zdvihne telefón, tak jej mama nadáva (krava sprostá, potkan, hovno biberlovské). Dňa 22.8.2014 sa na úrad bez predvolania dostavil otec spolu s mal. D. a žiadal, aby bol s dieťaťom vykonaný pohovor. Na základe požiadavky otca bola mal. D. vypočutá a uviedla, že u otca sa cíti dobre, v Z. sa jej páči a nechce sa už vrátiť do Bratislavy. Následne sa snažili primeraným spôsobom dieťaťu, ako aj otcovi vysvetliť, že podľa predbežného rozhodnutia súdu, by sa mala vrátiť k matke, nastúpiť do školy a vyčkať do riadneho rozhodnutia súdu. Dieťa by to bolo možno aj prijalo, ale otec veľmi nevhodným spôsobom zasahoval do rozhovoru a podsúval dieťaťu čo má hovoriť. Na toto reagoval tak, že dieťa vyzýval slovami: "no vidíš D., aká je to banda podplatená, tu sú schopní Ťa nasilu odviecť k tej špinavej materi, pri ktorej si musela spať na starom matraci a povedz D., ako si mi doma hovorila, že aj keď Ťa nasilu odvečú do Bratislavy, že aj tak tam nebudeš chodiť do školy....., a toto si im povedala, a toto ešte povedz.....". Otec sa na úrade vyjadril, že vzhľadom k tomu, čo dieťa vypovedalo, ho za žiadnych okolností matke nevráti. Dňa 25.8.2014 ráno o 07.00 hod. kontaktovala úrad matka maloletej D., že jej otec dieťaťa zaslal SMS-ku, v ktorej jej oznámil, že dieťa je hospitalizované na psychiatrickom oddelení v Nemocnici v Košiciach. Matka bola evidentne v šoku, plakala, nakoľko sa nemohla dopátrať, čo je s dieťaťom. V ten deň sa asi o 10.00 hod. hodine dostavil na úrad otec dieťaťa a oznámil, že dňa 23.8.2014 bol s D. na pohotovosti v Nemocnici v Poprade, nakoľko sa vyhrážala samovraždou, ak bude musieť ísť k matke. Dieťa bolo hospitalizované na detskom oddelení Nemocnice Poprad. Otec na otázku, prečo o tejto závažnej veci s matkou dieťaťa nekomunikuje a nedvíha jej telefón uviedol, že matke to oznámil SMS-kou a viac sa nemá s ňou o čom baviť.

16. Z lekárskej správy detského oddelenia NsP Poprad zo dňa 02.09.2014 vyplynulo, že maloletá bola prijatá na oddelenie v sprievode otca, rozladená, plačlivá, s vyhrážkami suicidia, pretože sa nechce vrátiť k mame do Bratislavy. V priebehu hospitalizácie sa dieťa správalo primerane, bolo spoločenské, komunikujúce, dobre ladené, žiadne ťažkosti lekármi pozorované neboli. Laboratórne parametre maloletej boli v medziach normy, až na konštatovanú obezitu. Obaja rodičia absolvovali v prítomnosti D. a primárky oddelenia pohovor. Maloletá bola vyšetrená klinickým psychológom A.. W. J.. Maloletá bola hospitalizovaná pre údajné vyhrážky suicidom, pre odchod od otca k matke po letných prázdninách. Počas hospitalizácie sa dieťa správalo primerane. Otec je akcentovaná osobnosť s dg. zmiešaná porucha osobnosti. Matka trpí bipolárnou afektívnou poruchou, lieči sa. Maloletá nadväzovala sociálny kontakt bez ťažkostí, bez znakov intrapsychickej tenzie, D. bola milá, usmievala sa, komunikatívna, spontánne verbalizovala. V prípade otázok súvisiacich s rodičmi (najmä s odchodom k matke) dochádzalo k zmene v správaní, prejavoval sa výrazný negativizmus, plač, náhle sa spúšťali výrazné negatívne emócie. Verbalizovala vyhrážky suicidom. Po zmene témy sa opäť veľmi rýchlo upokojila, bola usmiata a pekne spolupracovala. Orientovaná správne všetkými smermi. Správanie primerané, nálada normostenická, s výnimkou rozhovoru o rodičoch. Osobnosť detská, vo vývine menej diferencovaná, mala sklony k zvýšenej emočnej labilita, dieťa citlivo reagovalo aj na menej silné emočné sýtené podnety z okolia. Bola bez zvýšenej anxiety a bez depresívnych symptómov. U dieťaťa bola zvýraznená potreba pozornosti a uznania, ktorá v rodine nemusí byť dostatočne saturovaná. Dieťa sa identifikovalo viac s otcom než s matkou, otca nehodnotilo objektívne, nepriznávalo žiadne negatívne prejavy ani vlastnosti. Suicidálne deklarácie niesli v sebe prvky manipulativnosti a účelnosti (zo strany dieťaťa, aj zo strany otca). Intelektové schopnosti zasahujú úroveň priemeru až nadpriemeru. Vo výchove otca prevládala voči dcére pozitívna emočná klíma so slabým výchovným pôsobením, výchovná nedôslednosť, ustupujúca, neboli jasne stanovené pravidlá. Výchovné pôsobenie matky nebolo možné aktuálne objektívne posúdiť, nakoľko dieťa po mesačnom pobyte u otca opakovalo otcove názory na matku, ktoré sú zväčša negatívne. Pri dlhšom rozhovore o matke sa negatívne názory zmieňovali. Pri rozhovore o rodičoch sa u dieťaťa výrazne prejavovala psychomotorická instabilita, nepokoj, vzrastala intrapsychická tenzia. Záver a odporúčanie: osobný vývin dieťaťa aktuálne priemerný,

so sklonom k emočnej labilitate. Aktuálne bez zvýšenej anxiety a bez depresívnej symptomatológie. Suicidálne deklarácie niesli v sebe prvky manipulativnosti a účelovosti. Primárka detského oddelenia A.. K. vzhľadom na aktuálnu situáciu, zdravotný stav dieťaťa, vzhľadom na nepriateľskú a vzájomne sa obviňujúcu konfrontáciu oboch rodičov rozhodla o zotrvaní dieťaťa na oddelení. Súčasne kontaktovala sociálne pracovníčky s návrhom dočasného umiestnenia dieťaťa v krízovom centre do vydania súdneho rozhodnutia. Matka rozhodnutie prijala, otec dieťaťa sa usiloval, aby dieťa zostalo s ním.

17. Dňa 9.9.2014 o 9.35 hod. pracovníčka UPSVaR Poprad telefonicky informovala tunajší súd, že je potrebné okamžite dieťa premiestniť z nemocnice s poliklinikou Poprad, pretože dňa 8.9.2014 otec sa so zbraňou v ruke (s nožom) vyhrážal zamestnancom detského oddelenia nemocnice.

18. Na základe nových skutočností týkajúcich sa starostlivosti a výchovy maloletej, ktoré súd zistil štetrením na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, súvisiacich s tým, že po uplynutí doby určenej pre styk otca s maloletej nedošlo k jej odovzdaniu maloletej matke a maloletá D. bola hospitalizovaná v Nemocnici s poliklinikou Poprad, súd mal za nevyhnutné okamžitým zásahom vo forme neodkladného (v tom čase predbežného) opatrenia riešiť situáciu maloletej, preto uznesením č. k. 1P/123/2013-213 zo dňa 09.09.2014, vykonateľným dňa 09.09.2014 umiestnil maloletú D. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Krízového strediska Dúha v Bratislava a súčasne zrušil predbežné opatrenie Okresného súdu Poprad č.k. 14P 160/2013-17 zo dňa 18.07.2013 a predbežné opatrenie tunajšieho súdu č.k. 1P 123/2013-160 zo dňa 11.04.2014. Súd v čase rozhodnutia mal za to, že sú splnené podmienky stanovené v § 75a O.s.p., nakoľko sa maloletá D. ocitla bez akejkoľvek starostlivosti, pričom bol vážne ohrozený a zrejme aj narušený priaznivý vývoj a zdravie dieťaťa. Súd mal za preukázané, že maloletá bola hospitalizovaná v nemocnici v Poprade na detskom oddelení a vedenie detského oddelenia informovalo príslušné úrady a súd, že vzhľadom na vzniknutú situáciu, zdravotný stav dieťaťa a najmä vzhľadom na postoje oboch rodičov bolo prijaté rozhodnutie o zotrvaní dieťaťa na oddelení. Súčasne bol zo strany nemocnice kontaktovaný UPSVaR Poprad s návrhom dočasného umiestnenia dieťaťa v krízovom centre do vydania konečného rozhodnutia súdu. Matka maloletej starostlivosť o dieťa aktuálne aj vzhľadom na vlastnú psychiatrickú diagnózu prestala zvládať, po návšteve maloletej v NsP Poprad v auguste 2014 sa o dieťa zaujímal iba telefonicky a zrejme sa zdržiavala v Bratislave. Maloletá matku odmietala. Suicidálne deklarácie, pre ktoré otec maloletú hospitalizoval na detskej psychiatrii, niesli v sebe prvky manipulativnosti a účelnosti zo strany dieťaťa aj zo strany otca. Aj keď otec prejavil záujem o osobnú starostlivosť o maloletú, súd mal za zistenú dôvodnú obavu, že otec nevhodným spôsobom manipuluje a ovplyvňuje dieťa. Jeho správanie a starostlivosť o dieťa tak, ako ich mal súd do toho času za skutkovo preukázané, neboli spôsobilé zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletej v jej záujme.

19. Zo znaleckého posudku A.. A. I., psychológa zo dňa 09.09.2014, ktorý reflektoval závery znaleckého posudku A., K. G. ohľadom psychického stavu rodičov okrem iného vyplynulo, že matka maloletej má z psychologického hľadiska dostatočnú mieru schopnosti výchovne vplývať na maloletú, má skúsenosti s výchovou a starostlivosťou o deti, je sociálne a profesijne adaptovaná, osobnostne natoľko integrovaná, aby reflektovala potreby maloletého dieťaťa a v jeho záujme sprostredkovala adekvátnym spôsobom ich saturáciu (uspokojenie). Závažnosť, ktorú pre matku predstavuje jej duševné ochorenie, sa snaží minimalizovať spoluprácou v rámci ambulantnej starostlivosti, aby sa udržala v kompenzovanom stave, preto ju významným spôsobom zaťažuje pretrvávajúca konfrontácia s otcom maloletej, ktorý jej rodičovskú kompetenciu nerešpektuje. Otec maloletého dieťaťa má z psychologického hľadiska významne nedostatočnú mieru schopnosti vplývať na maloletú bez toho, aby existovalo riziko vážneho poškodenia psychického stavu a harmonického osobnostného vývinu maloletého dieťaťa. Kvôli svojim osobnostným charakteristikám a psychopatologickej symptomatológii, absencii náhľadu, kritičnosti a adekvátnej liečby, predstavuje otec a jeho egocentrický, manipulatívny a hostilný (nepriateľský) štýl prístupu k maloletému dieťaťu, v rámci ktorého dochádza k masívnemu nerešpektovaniu a dehonestácii role a rodičovskej kompetencie matky, pre maloleté dieťa závažné ohrozenie duševného zdravia a psychosexuálneho vývinu dieťaťa. Znalec po dôkladnom zvážení všetkých podkladov a výsledkov vyšetrenia odporučil zveriť dieťa do osobnej starostlivosti matky a zároveň zakázať styk maloletej s otcom, nakoľko štýl komunikácie a správania sa otca k maloletej predstavuje pre jej zdravý a harmonický vývin osobnosti signifikantne (významnú) zvýšenú mieru ohrozenia. Prístup otca k maloletej dcére je manipulatívny a priamo vylučuje koexistenciu pozitívneho vzťahu maloletej k matke.

20. Uznesením 1P 123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 súd predbežným (v zmysle právnej úpravy CMP platnej od 01.07.2017 neodkladným) opatrením dočasne zakázal styk otca s maloletou, nakoľko mal súd v tom čase za dostatočne osvedčenú závažnú skutočnosť týkajúcu sa vývoja maloletej, na základe ktorej bolo nevyhnutné i bez ďalšieho dokazovania a vyhodnotenia všetkých listinných dôkazov zamedziť a vylúčiť prípadné akékoľvek ďalšie ohrozovanie psychického a fyzického zdravia maloletej. Súd zakázal otcovi styk s maloletou až do doby právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej alebo do vyhodnotenia nariadených výchovných opatrení. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd v prvom rade prihliadol na záujem maloletej, na ochranu jej osobnej integrity, či už fyzickej alebo psychickej. Na zreteľ vzal i právo maloletej na zachovanie jej vzťahu k obom rodičom, a preto súd súčasne s nariadeným predbežným opatrením rozhodol o výchovných opatreniach, za účelom posilňovania rodičovských kompetencií a zručností otca a rešpektovania role matky v živote maloletého dieťaťa a obnovenia vzájomných citových väzieb a vzájomných vzťahov medzi maloletou a matkou. Súd dospel k záveru, že aj napriek dočasnej absencii otca v živote maloletej, do času pokiaľ nebude možné vyhodnotiť závery nariadených výchovných opatrení, vyhodnotiť výsledky liečby otca (pokiaľ sa liečbe podrobí), je potrebné maloletú ochrániť a vylúčiť akúkoľvek hrozbu jej ujmy.

21. Rozsudkom 1P 123/2013-319 zo dňa 05.11.2014 súd nariadil otcovi maloletej výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad v trvaní 5 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom poskytnutia pomoci pri posilňovaní jeho rodičovských kompetencií a zručností a rešpektovaní role matky v živote maloletého dieťaťa a súčasne matke a maloletej výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, odbornému poradenstvu v Krízovom stredisku Dúha, občianske združenie, Stavbárska 6, Bratislava za účelom poskytnutia pomoci pri posilňovaní rodičovských zručností, vzájomných citových väzieb a obnovenia vzájomných vzťahov na dobu 5 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

22. Zo správy Referátu poradensko - psychologických služieb UPSVaR Poprad zo dňa 08.01.2015 o realizácii výchovného opatrenia nariadeného otcovi maloletej vyplynul záver, že v súlade so znaleckým posudkom sa úrad prikláňa k tomu, že je nevyhnutné, aby v prvom rade otec podstúpil psychiatrickú a psychoterapeutickú liečbu, bez ktorej iba vplyvom psychologickéj intervencie formou výchovného opatrenia nemožno očakávať priaznivý výsledok. Pokiaľ by aj klient deklaroval zmenu postoja a správania k matke dieťaťa, zo strany úradu nie je možné vyhodnotiť to a overiť v praxi. Klient je formálne nastavený podrobiť sa výchovnému opatreniu, ale jeho cieľom je vyhrať nad matkou a získať dcéru do svojej starostlivosti.

23. Zo záverečnej správy o výkone výchovného opatrenia nariadeného matke realizovaného Krízovým strediskom Dúha zo dňa 04.05.2015 vyplynulo, že spolupráca s matkou bola pokojná, miestami výrazne stagnujúca, absentoval samostatný a iniciatívny prístup, skôr mala tendenciu prikláňať sa k pasívno-submisívnym postojom v riešení svojho vzťahu s dcérou. Prevládalo spomienkové optimum, nekritický postoj k vlastnému podielu na citovom ochladnutí dieťaťa voči jej osobe, bezradnosť.

24. Zo znaleckého posudku súdneho znalca A.. A. A. z odvetvia psychiatria zo dňa 06.11.2015, vypracovanom na základe uznesenia súdu zo dňa 23.04.2015 o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania, vyplynulo zhodne so záverom znalkyne A.. K. G., že otec maloletej má zmiešanú poruchu osobnosti. Na rozdiel od psychóz či porúch nálady však nie sú poruchy osobnosti „ochorenia“ v pravom zmysle slova, jedná sa o extrémne vystupňované charakterové a povahové rysy, ktoré vedú k poruchám sociálnej adaptácie. Prítomné sú pretrvávajúce vzorce správania, ktoré sa odchyľujú od toho, čo očakáva príslušná kultúra a spoločnosť a sú relatívne stabilné. Porucha osobnosti je ego-syntónna, čo znamená, že ju subjekt považuje za svoju integrálnu súčasť, človek s poruchou osobnosti je s ňou stotožnený a nesnaží sa jej zbaviť. Vo vzťahu k vplyvu osobnosti otca na psychický vývoj maloletej znalec uviedol, že prejavy a vzorce správania blízke osobnostnej štruktúre otca vo vzťahu k maloletej, ktoré by mohli na jej vývoj negatívne vplyvať sú najmä vystupňovanie konfliktogénnosti, útočný a agresívny štýl v komunikácii vo vzťahu k matke, tendencie k manipulácii maloletej vo vzťahu k matke a snahy o jej vytesnenie zo života maloletej. Výraznejšia zmena v osobnosti otca je málo pravdepodobná a medikamentózne nie je možné povahu „vyliečiť“.

25. Pokiaľ ide o matku, zo záverov znalca A.. A. vyplynulo zhodne so závermi A.. K. G., že matka trpí na bipolárnu afektívnu poruchu. Pri nedostatočnej kompenzácii vedie porucha k zhoršeniu v celkovom

fungovaní, vrátane starostlivosti o dieťa. Okrem základnej diagnózy znalec konštatoval nadmerný konzum alkoholu, matka bola aj počas vyšetrenia pod vplyvom alkoholu. Matka maloletej v tom čase zo psychiatrického hľadiska nebola schopná postarať sa o maloletú. Znalec však konštatoval, že do budúcnosti nie je vylúčené, že by sa matka o dieťa dokázala postarať, pokiaľ by bol jej stav stabilizovaný. Znalec konštatoval, že prognóza ochorenia z hľadiska úplného vyliečenia je nepriaznivá a do budúcnosti môže napriek liečbe dochádzať ku dekompenzáciám. V prípade dobrej spolupráce zo strany matky, dodržiavania liečebných postupov a abstinencie, nastavení na vhodnú medikáciu, môže nastať stabilizované a bezpríznakové obdobie. K zlepšeniu prognózy môže prispieť pomoc zo strany príbuzných a eliminácia stresových faktorov.

26. Znalec A.. A. A. s poukazom na dôvody uvedené v odsekoch 24 a 25 odporučil súdu na základe výsledkov vyšetrení oboch rodičov ako aj po konzultantom vykonaným psychologickým vyšetrením oboch rodičov v tom čase ponechať maloletú v starostlivosti štátu.

27. Matka v rámci svojho písomného vyjadrenia k znaleckému posudku A.. A. A. doručenom súdu dňa 22.04.2016 uviedla, že pod vplyvom uvedených okolností pravdivo popísaných v čase vypracovania posudku znalcom, sebakriticky zhodnotila svoj stav a sama sa prihlásila na liečbu závislosti od alkoholu, ktorú absolvovala v období od 26.10.2015 do 22.01.2016 zároveň s liečbou zhoršenej depresie pri základnej diagnóze bipolárnej poruchy. Uviedla, že už šiesty mesiac úspešne abstínuje, dodržiava liečebný režim v zmysle prevencie recidívy závislosti. Podľa nej má silnú motiváciu pre úspešnú abstinenciu, okrem zachovania vlastného zdravia sa jej podarilo obnoviť pekný vzťah s dcérou D.. Má podporu rodiny, jej dospelých detí a súrodencov.

28. Zo znaleckého posudku súdneho znalca A.. A. I., ktorý maloletú aj oboch rodičov opätovne vyšetрил v januári 2016 a tiež z jeho výsluchu na pojednávaní dňa 16.05.2016 vyplynulo, že stav aký znalec zistil vyšetrením otca ako aj jeho interakciu s maloletou dovoľuje prijať záver, že obmedzenie rodičovských práv otca malo určitý pozitívny efekt, čo bolo badateľné aj v kontakte s D.. Znalec v rámci výpovede na pojednávaní uviedol, že otec sa síce v zásade nezmenil, ale objektívne treba povedať, že pokiaľ ide o závery z roku 2014 a závery z roku 2016 bolo badať pozitívne znaky, nakoľko nebolo prítomných toľko negatívnych prejavov v jeho správaní. Znalec na základe skutkového stavu zisteného na pojednávaní zastal názor, že je v záujme dieťaťa ponechať ho nateraz ešte nejaký čas v krízovom stredisku s tým, že podľa znalca je daný priestor na zrušenie zákazu styku s otcom. Znalec odporučil súdu upraviť styk za asistencie a mal za to, že za súčasnej situácie za predpokladu, keby rodičia v záujme dieťaťa, hoci ich možnosti v tomto smere považuje za obmedzené, dokázali prekonať svoje konflikty, bolo by možné docieľiť, aby sa dieťa stretávalo s oboma rodičmi.

29. Zo správy Krízového strediska Dúha o pobyte maloletej D. v ich zariadení zo dňa 12.05.2016 mal súd za zistené, že maloletá D. je zdravá, netrpí žiadnym závažným zdravotným obmedzením. Pokiaľ ide o vzťahy s rodinou, otec ktorý mal neodkladným opatrením súdu č.k. 1P/123/2013-316 zakázaný styk s maloletou, tento zákaz dodržiaval, ale pravidelne sa telefonicky informoval o zdravotnom stave, fungovaní a emocionálnom prežívaní dcéry. Mnohými telefonátmi atakoval pracovníkov zariadenia a vyjadroval sa v nich nevhodne na adresu matky maloletej. Postupne sa nevyhli verbálne agresívnym útokom z jeho strany ani zamestnanci zariadenia. Frekvencia telefonátov (niekoľkokrát denne) narúšala pracovný harmonogram odborných pracovníkov. Otec maloletej požiadal o umožnenie osobných stretnutí D. s jeho blízkou rodinou, čo bolo umožnené sporadickými návštevami otcovho synovca O. I., ako aj prostredníctvom návštev uskutočnených pani M., bývalou manželkou otca. Pani M. sa s D. stretávala za prítomnosti odborných pracovníkov krízového strediska a počas návštev sa vždy zaujímal o to, kto chodí D. navštevovať, pričom sa o rodine matky vyjadrovala posmešne až znevažujúco. Asistenciu pri stretnutiach chcelo zariadenie zabrániť nepriamemu ovplyvňovaniu a programovaniu odmietania matky. Otec maloletej navštívil zariadenie niekoľkokrát. Pri jednej z návštev otec uviedol, že má opäť v držbe svoju zbraň, ktorá mu bola odobratá, zbraň pred pracovníkmi aj predviedol so slovami, že za pivo ju dostal späť. Potom čo bol otec pri osobnom stretnutí s pracovníkmi zariadenia vo februári 2016 oboznámený o sanovanom vzťahu matky a dcéry, vyjadril sa, že pokiaľ si D. vybrala mamu on sa síce na ňu nehnevá, ale odmieta sa s ňou kontaktovať až do jej plnoletosti. Napriek tomu sa v zariadení naďalej pravidelne zaujímal o dcéru. Otec bol nepriateľsky nastavený nielen voči matke maloletej, ale aj voči zariadeniu. Podľa zariadenia, by bolo žiadúce, aby sa otec podrobil individuálnej psychologicko-poradenskej intervencii, nakoľko stále u neho pretrvávalo negatívne nastavenie voči matke.

30. Vo vzťahu k matke zo správy krízového strediska uvedenej v odseku 28 vyplynulo, že počas Vianoc 2015 došlo z iniciatívy sestry maloletej D., A. Z., ktorá žije a pracuje v zahraničí a ktorá o sestru prejavovala intenzívny záujem a ktorej sa podarilo v lete 2015 prelomiť odmietanie D. najskôr voči nej, keďže D. sa za asistencie psychologičky zo sestrou A. stretla a odvtedy prebiehala medzi sestrami okrem osobných stretnutí intenzívna emailová komunikácia, napokon dňa 25.12.2015 k stretnutiu s mamou, súrodencami A., L., A. a tetou A.. Z.. Matka mala v tom čas priepustku z liečenia a očakávala opätovné odmietnutie dcéry. Rodina čakala vonku, pretože nevedela, či ich prijme. D. nakoniec súhlasila so stretnutím celej rodiny, stretnutie prebehlo v silno emocionálnej atmosfére, lúčili sa celorodinným objatím a D. následne vyhlásila, že to bol najkrajší deň v jej živote. Odvtedy sa D. začala stretávať s rodinou pravidelne. Po návrate z liečenia začala matka intenzívne spolupracovať so zariadením a využívala návštevne hodiny na rozhovory s D.. Až v tomto čase, po zmene D. postoja k matke a absolvovaní liečenia matkou mohla začať intenzívna práca na obnovení vzťahovej väzby medzi matkou a dieťaťom. V tomto čase bolo aj realizované stretnutie so súdnym znalcom pre účely súdnoznaleckého skúmania, ktoré bolo podľa názoru zariadenia, ktoré v tom čase vykonávalo starostlivosť o dieťa a k observácii vzťahov dieťaťa s rodičmi malo bezprostredný prístup, nešťastne načasované. Matka bola len pár dní po prepustení z liečenia, sanácia vzťahu matky a dieťaťa sa až v tom čase mohla naplno rozvinúť a stretnutie s otcom sa uskutočnilo pri tejto príležitosti po dlhodobom odlúčení. Raz týždenne sa matka spolu s D. stretávali so psychologičkou a v rámci rodinnej terapie riešili vzťahové väzby v rodine, výchovné prístupy matky a možnosti napredovania ich vzájomného vzťahu. Následne prišlo k dohode matky s dcérou tráviť spolu viac času, zariadenie preto požiadalo kolízneho opatrovníka o prešetrovanie pomerov u matky a na základe jeho výsledku pristúpilo k víkendovým pobytom dieťaťa u matky, ktoré prebiehali bez problémov a dieťa sa vracalo do zariadenia spokojné a šťastné. Matka postupne začala obnovovať svoje rodičovské povinnosti, podieľala sa na starostlivosti o D., sprevádzala dieťa k lekárovi, kontaktovala sa so školou, zaujímala sa o študijné výsledky dcéry, pomáhala jej s učením. D. mala po víkende strávenom u matky zvládnuté všetky školské povinnosti a prípravu. Matka pozitívne podporovala D. snahu v rozvoji jej vedomostí, ambicióznosť a túžbu študovať na osemročnom gymnáziu. Matka finančne zabezpečovala prípravu na prijímacie pohovory, aj školu v prírode. Zariadenie tiež uviedlo, že maloletá D. túži po oboch rodičoch, oboch rodičov má rada a manévruje s cieľom nestratiť lásku ani jedného z nich.

31. Z výpovede riaditeľky Krízového strediska Dúha, Z. B. Z. na pojednávaní dňa 16.05.2016 vyplynulo, že na základe ich komunikácie s otcom, ktorý sa o dieťa umiestnené v tom čase v ich zariadení ako vyplýva zo správy pravidelne zaujímal, mali za to, že na rozdiel od znalca nebadateľ žiaden posun na strane otca v smere akceptácie úlohy matky v živote dcéry, keďže otec aj naďalej v komunikácii pertraktoval invektívy na matku. U matky takýto postoj zaznamenaný nebol, matka verbalizuje, že v prípade zverenia D. do jej starostlivosti bude podporovať vzťah D. s otcom. Maloletá trávila víkendy u matky od februára 2016 a za ten čas nespozorovali žiadne negatívne dopady trávenia času s matkou na dieťa, dieťa sa z víkendov u matky vracia spokojné. Matka od času absolvovania liečby závislosti na alkohole nikdy neprišla do ich zariadenia po dieťa pod vplyvom alkoholu, matka je podľa nich stabilizovaná, pod medikáciou, pôsobí pokojným dojmom, je kontaktná.

32. Z výpovede súdneho znalca z A. A. I., psychológa, na pojednávaní dňa 16.05.2016 vyplynulo, že pri hodnotení odlišných záverov znalca v oboch posudkoch je potrebné zohľadniť fakt, že prvý znalecký posudok bol z roku 2014 a na základe vtedajších zistení, pre výrazne konfliktogénny vzťah rodičov bolo potrebné dieťa chrániť a zabrániť dočasne jeho styku s otcom s cieľom, aby dieťaťu mohlo byť zachované právo na vzťah s matkou. Toto boli vstupy s ktorými pracoval aj pri vypracovávaní kontrolného znaleckého posudku, pričom v tom čase v januári 2016 zistil, že napriek tejto snahe a nariadenia zákazu styku dieťaťa s otcom, sa dieťa nedostalo do starostlivosti matky, ale do krízového strediska za dramatických okolností, na základe správy krízového strediska mal vedomosť aj o tom, že matka sa s dieťaťom nestretáva, že ju dieťa naďalej odmieta, že nastala dekompenzácia stavu matky, ale aj evidentné prejavy abúzu alkoholu, dokonca v čase psychiatrického vyšetrenia bolo zistené, že matka je pod vplyvom alkoholu, preto dospel k záverom uvedeným v kontrolnom posudku, pričom vychádzal z toho, že dieťa má oboch rodičov a nevedel si predstaviť, že aj naďalej bude v starostlivosti krízového strediska. Vzhľadom na to, že od februára 2016 nastal na strane matky výrazný zlom, dnes by tie závery boli iné. Objektívne je potrebné prijať záver, že otec sa síce v zásade nezmenil, ale pokiaľ ide o závery znalca z roku 2014 v januári 2016 bolo badať pozitívne znaky, nakoľko nebolo prítomných toľko negatívnych prejavov v jeho správaní ako predtým. Vzhľadom na osobnostnú výbavu otca, sa otec správa spontánne a nič nenasvedčuje tomu, že by svoje postoje pred otcovým znalcom fabuloval. Jeho osobnosť mu to nedovoľuje. Stav aký zistil znalec v januári 2016 na strane otca dovoľoval záver, že

obmedzenie rodičovských práv otca malo určitý pozitívny efekt, čo bolo badateľné aj v kontakte s D.. Potom čo sa znalec oboznámil s novými skutočnosťami týkajúcimi sa správania matky a sanácii jej vzťahu s dcérou mal za to, že v správaní matky nastal zlom, ktorý zlepšuje jej rodičovské kompetencie. Stále je však podľa znalca prítomné riziko dekompenzácie stavu matky v kombinácii s časovým obdobím abstinencie, je však zrejmé, že matka je v remisii ochorenia. Znalec vzhľadom na zistený skutočný stav mal za to, že bude najlepšie pre dieťa ponechať ho na ešte nejaký čas v krízovom stredisku s tým, že je daný priestor na zrušenie zákazu styku s otcom. Znalec odporúčal aj vzhľadom na skúsenosti krízového strediska asistovaný styk s otcom a za zistenej situácie, keby rodičia v záujme dieťaťa, hoci ich možnosti v tomto smere považoval znalec za obmedzené, dokázali prekonať svoje konflikty by podľa znalca bolo možné docieľiť, aby sa dieťa stretávalo s oboma rodičmi. Znalec za hlavný problém v rodičovských kompetenciách rodičov vnímal u matky udržateľnosť jej psychického stavu a u otca zasa riziko, že nebude podporovať vzťah s druhým rodičom. Z výpovede znalca tiež vyplynulo, že maloletá D. je podľa jeho zistení relatívne odolná osobnosť, to čo skutočne zle znáša, je rodičovský konflikt. Pokiaľ ide o vnímanie, resp. prežívanie dieťaťa vo vzťahu k prejavom príznakov ochorenia matky, podľa znalca vo fáze zhoršenej dekompenzácie ochorenia matky nemusí v zásade dôjsť k poznačeniu nálady dieťaťa, aj keď určite by maloletá vnímala napríklad zníženie výkonnosti a zmeny v správaní matky. Znalec záverom uviedol, že vzhľadom na nové skutočnosti, na základe ktorých vyšlo najavo, že došlo k výraznému zlepšeniu vzťahu s matkou, čo bolo v podstate aj cieľom opatrenia súdu, je vhodné, ako už uviedol ponechať dieťa ešte istý čas v starostlivosti Krízového strediska a odstrániť reštrikciu vzťahu s otcom a začať s asistovaným stykom otca s maloletou.

33. V zmysle výsledkov vykonaného dokazovania súd uznesením č.k. 1P/123/2013-586 zo dňa 20.05.2016, vykonateľným dňa 02.06.2016 vyhovel návrhu otca a zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 1P 123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 o nariadení predbežného opatrenia, ktorým súd dočasne zakázal styk otca s maloletou a nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s maloletou tak, že otec maloletej je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., vždy za asistencie psychológa alebo iného odborného zamestnanca povereného Krízovým strediskom Dúha, so sídlom Stavbárska 6, Bratislava. Krízovému stredisku Dúha povolil zmeniť termín stretnutia z dôvodu prázdninového programu maloletej (účasť maloletej v letnom tábore, výlet). Svoje rozhodnutie súd odôvodnil pokiaľ ide o zrušenie zákazu styku otca s maloletou tým, že vzhľadom na výsledky kontrolného znaleckého dokazovania je možné ustáliť, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie zakazujúce styk otca s maloletou nariadené. Súd tiež prijal záver, že na základe výsledkov doterajšieho dokazovania najmä poukazom na závery znalca - psychiatra A.. A. A. konštatované v posudku č. 12/2015 a znalca - psychológa A.. A. I. prednesené vo výpovedi na pojednávaní dňa 16.05.2016, ako aj vzhľadom na výpoveď štatutárneho zástupcu Krízového strediska Dúha, do ktorého starostlivosti bola maloletá umiestnená predbežným opatrením tunajšieho súdu, č.k. 1P/123/2013-213 zo dňa 09.09.2014, je v záujme maloletej nevyhnutné upraviť styk otca s maloletou, najskôr za asistencie psychológa, prípadne iného odborného zamestnanca krízového strediska v ktorom je maloletá dočasne umiestnená s cieľom obnoviť vzťah otca s maloletou a tiež za asistencie psychológa napomôcť zlepšeniu kompetencie otca v smere k rešpektovaniu role matky v živote maloletej.

34. Zo správy Krízového strediska zo dňa 20.09.2016 o priebehu asistovaných stretnutí otca s maloletou vyplynulo, že spolupráca s otcom maloletej bola veľmi náročná a problematická. Jeho postoj k zariadeniu bol nepriateľský. Na každom stretnutí verbálne deklaroval nedôveru k zariadeniu a všetkým jeho zamestnancom, niekedy veľmi dehonestujúcim spôsobom. Hlbšia zmysluplná spolupráca s ním je preto ťažko realizovateľná. Maloletá D. je síce vo vzťahu k otcovi pozitívne naladená, ale necíti zároveň možnosť slobodne vyjadriť svoje názory a emócie, ktoré by nekorešpondovali s otcovými. Spoluprácu s matkou videlo zariadenie ako perspektívnu pri rozvíjaní rodičovských zručností matky a pomoci pri formovaní ich vzájomného vzťahu s D.. Asistované stretnutia s otcom splnili svoj cieľ - obnovenie vzťahu otca s dcérou a zariadenie ich perspektívne efektívne nevidelo. V prípade vrátenia maloletej do rodinného prostredia je možné opakovanie a gradovanie konfliktov z minulosti pri odovzdávaní dieťaťa, preto zariadenie poukázalo na možnosť ich asistencie pri odovzdávaní dieťaťa medzi rodičmi.

35. Súd postupom podľa ustanovenia § 38 CMP zisťoval aj názor maloletej D. za účelom čoho uskutočnil dňa 07.10.2016 jej výsluch v Krízovom stredisku Dúha za prítomnosti kolízneho opatrovníka a prokurátorky. Maloletá D. uviedla, že oboch rodičov má rada približne narovnať, myslí si však, že ako každé dieťa má bližšie k matke, s ktorou chce žiť. Vníma to tak, že jej vzťah s matkou sa oveľa zlepšil, mama sa dala preliečiť a podľa nej je teraz úplne v poriadku. D. verbálne ocenila, že matka sa

kvôli nej podrobila liečeniu, navštevovala ju v zariadení, snažila sa. Predchádzajúce odmietanie matky vysvetľovala tým, že keď bola menšia si neuvedomovala, čo všetko je na mame, koľko toho musí robiť. Ona bola stále s otcom, keďže mama chodila do práce a bola zvyknutá na otca. Pochopila, že mama pracovala a finančne zabezpečovala rodinu. Až teraz vlastne mala možnosť spoznať aká mama je. D. spontánne rozprávala aj o svojich súrodencoch z matkinej strany, s ktorými sa začala opäť stretávať. Na rodine matky sa jej páči spolupatričnosť, to ako všetci spolu podporili matku a ako spoločne všetci chodili do zariadenia za ňou. D. sa tiež vyjadrila, že matka sa pred ňou o otcovi zle nevyjadruje a v styku s otcom jej nebráni. Rozprávali sa spolu o tom a mama uviedla, že keď bude chcieť ísť D. za otcom povie jej to a ona sa to pokúsi zariadiť. Otec sa pred ňou priamo nevyjadruje na adresu matky, ale „naznačuje nepríjemné veci na mamu a podčiarkuje ich.“ Počas stretnutí s otcom na pôde zariadenia za asistencie pracovníka zariadenia dochádzalo podľa slov D. k situáciám, kedy otec prechádzal od témy škola a pod. k téme mama, na ktorú sa D. s otcom nechcela baviť a vyhýbala sa jej hrou na mobile počas stretnutí s otcom. D. tiež uviedla, že otca nechcela zraniť a preto sa mu bála povedať, že chce zostať v Bratislave a žiť s mamou, obávala sa o otca, aby sa mu nezhoršil zdravotný stav, keď mu povie, že chce ísť k mame, preto otcovi stále dávala nádej a nepovedala mu priamo svoj názor. Styk s otcom si D. predstavovala tak, že by bolo možné, aby otec chodil za ňou do Bratislavy a nie cestovala ona za ním, keďže má množstvo povinností v škole a cestovanie by jej znemožňovalo prípravu do školy. O návštevách u matky, ktoré v tom čase počas víkendov absolvovala, rozprávala D. spontánne ako o „príchode domov“, teda bola s týmto prostredím stotožnená ako so svojim domovom.

36. Súd reagujúc na zistené nové skutočnosti (sanácia vzťahu matky a dcéry, kompenzácia stavu matky, zistenie, že na strane otca nedošlo k zmene postoja k matke, ako aj skutočnosť, že maloletá má obavy vyjadrovať pred otcom svoje názory najmä k otázke rodičovskej starostlivosti, ale aj všeobecne, napr. k vzdelávaniu, nakoľko má obavy z ich prijatia otcom) uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 14.11.2016, č.k. 1P/123/2013-668, vykonateľným dňa 14.11.2016, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP 5/2017-691 nariadil vo veci bez návrhu neodkladné opatrenie, ktorým uložil Krízovému stredisku Dúha, o.z. povinnosť odovzdať maloletú D. do starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 100,- Eur mesačne počnúc mesiacom november 2016. Neodkladné opatrenie platí až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 1P/123/2013. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že matka, kolízny opatrovník a prokurátor s nariadením neodkladného opatrenia súhlasili a navrhli maloletú D. odovzdať matke.

37. Otec prostredníctvom právnej zástupkyne s nariadením neodkladného opatrenia súhlasil, navrhol však odovzdať maloletú D. otcovi, čo odôvodňoval tým, že dieťa bolo bez súhlasu otca premiestnené z Popradu do Bratislavy a tiež tým, že Dr. G. v znaleckom posudku poukázala na to, že matka je schopná zabezpečiť nepretržitú riadnu výchovu a starostlivosť o maloletú pri dlhodobej pravidelnej psychiatrickej intervencii a za pravidelného dohľadu príbuzných. Poukázal na to, že v tom čase nebola diagnostikovaná závislosť matky na alkohole.

38. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I na pojednávaní dňa 14.11.2016 uviedla, že ako bolo zistené znaleckým dokazovaním matka trpí bipolárnou afektívnou poruchou, nemožno však opomenúť, že otec trpí zmiešanou poruchou osobnosti. V čase vypracovania posudku mala matka problém s požívaním alkoholu, avšak zo znaleckého posudku znalca, psychiatra A.. A. je zrejmé, že táto diagnóza (bipolárna afektívna porucha) bez požívania alkoholu nepredstavuje prekážku pre výkon osobnej starostlivosti. Znalec uviedol, že pri dobrej spolupráci, dodržiavaní lekárskeho postupu, abstinencie matky môže nastať bezpríznakové stabilizované obdobie. Vo vzťahu k zmiešanej poruche osobnosti sa znalec vyjadril doslova, že takúto povahu nie je možné medikamentózne vyliečiť, pričom vyslovil, že by bolo možné zmeniť vzorec správania otca, ak by sa podrobil odbornému poradenstvu, avšak stále zdôrazňoval agresívny štýl v komunikácii s matkou, tendencie k manipulácii maloletej vo vzťahu k matke a vytesneniu matky zo života maloletej. Znalec, psychológ A.. I. odporučil zverenie otcovi, čo odôvodnil preferenciou maloletej vo vzťahu k otcovi. Riaditeľka Krízového strediska Dúha na pojednávaní dňa 16.05.2016 uviedla, že situácia sa výrazne zmenila a bolo zistené, že matka absolvovala liečbu. Znalec A.. I. na pojednávaní dňa 16.05.2016 uviedol, že od februára 2015 nastal výrazný zlom, verí preto v zlepšenie rodičovských kompetencií matky a uviedol, že jeho závery v znaleckom posudku by za týchto okolností boli iné. Zo znaleckého posudku A.. I. vyplýva najmä obava, že otec nebude podporovať vzťah s matkou, čo potvrdilo aj Krízové stredisko Dúha na pojednávaní dňa 16.5.2016, keď uviedli, že nenastal žiadny posun na strane otca v smere akceptácie úlohy matky v živote dcéry, naopak u matky badať, čo aj matka verbalizovala, podporu vzťahu s otcom. Čo sa týka výsluchu dieťaťa, maloletá D. sa vyjadrila,

že matka hovorí pozitívne o otcovi a že by nemala problém so stretávaním s otcom. Čo sa týka obratu u maloletej, pokiaľ ide o zmenu jej názoru na otázku zverenia, prokurátorka poukázala na to, že maloletá D. nepoprela, že otcovi uviedla, že chce mu byť zverená, avšak dôvodom prečo sa tak pred ním vyjadрила, bola obava z prijatia jej názoru otcom.

39. Zo správy Z. B. D., psychológa KS Dúha zo dňa 13.09.2015 vyplynulo okrem iného, že maloletá D. má v súčasnosti otvorenejší a bezpečnejší vzťah s matkou. K otcovi má tiež pozitívny vzťah, ale cíti obavu a neistotu v tých prípadoch, kedy by mala slobodne vyjadriť svoj vlastný názor, ktorý je iný ako otcov. U oboch rodičov je rizikovejší ich zdravotný stav a vzhľadom k veku môže dôjsť k jeho zhoršeniu. Na strane matky sú však staršie deti, ktoré sú ochotné a schopné v prípade potreby dočasne matku zastúpiť a poskytnúť nevyhnutnú starostlivosť.

40. Súd v rámci odôvodnenia neodkladného opatrenia poukázal tiež na zistený názor maloletej D., ktorá pred súdom jednoznačne uviedla, že napriek tomu, že má rada oboch svojich rodičov chce byť zverená matke, čo považuje za prirodzenú voľbu. Vyjadрила sa, že jej vzťah s matkou sa zlepšil, trávia spolu čas počas víkendov, mama sa jej intenzívne venuje. D. uviedla, že mame verí a ocenila, že mama kvôli nej podstúpila liečenie, maloletá toho času podľa jej vyjadrení žiadne problémy v správaní matky nevidí. D. veľmi pozitívne vníma podporu matky zo strany jej starších detí, D. súrodencov a páči sa jej súdržnosť rodiny. Pokiaľ ide o zmenu jej postoja vo vzťahu k predtým uvádzanej preferencii zverenia otcovi, maloletá uvedené vysvetľovala obavami, že otca zraní keď mu povie, že chce ísť k mame. D. priznala, že z tohto dôvodu pred otcom svoj skutočný názor nevyjadruje. V rozhovore so súdom maloletá D. uviedla viacero príkladov týkajúcich sa napr. jej vzdelávania a záujmov, z ktorých vyplynulo, že maloletá je vo vzťahu k odlišným názorom otca na dotknuté témy vystavená vnútornému konfliktu spôsobenému tým, že si je vedomá, že otec má problém s prijatím iného názoru. Maloletá D. sa tiež vyjadрила k správaniu otca počas súdom nariadeného asistovaného kontaktu k zamestnancom zariadenia. Z jej vyjadrenia vyplynulo, že hoci správanie otca počas kontaktov vníma kriticky nie je schopná pred otcom vyjadriť svoj názor, nakoľko sa obáva pokarhania zo strany otca. Túto skutočnosť súd jednoznačne vníma ako nedostatok rodičovskej kompetencie na strane otca, ktorý takýmto správaním neposkytuje maloletej kladný vzorec správania sa a maloletú svojim správaním núti k tomu, aby pred ním nevyjadrovala svoje skutočné pocity a názory.

41. V čase vydania predmetného neodkladného opatrenia mal súd za zistené, že od času umiestnenia maloletej v krízovom stredisku došlo k sanácii jej vzťahu s matkou (dieťa v čase umiestnenia trpelo stredným až ťažkým syndrómom zavrnutia rodiča - matky, podľa psychologickéj správy Dr. B. D., psychologičky zo dňa 12.05.2016) a bolo tiež zistené, že matka sa podrobila liečbe v špecializovanom zariadení, abstinuje, podrobila sa tiež psychologickému poradenstvu zameranému na posilnenie rodičovských zručností v zmysle nariadeného výchovného opatrenia.

42. V nadväznosti na uvedené, dospel súd k záveru prezentovanému v predmetnom uznesení, že pominuli dôvody pre zotrvanie maloletej D. v KS Dúha a bolo preto v záujme maloletej nariadiť neodkladné opatrenie, na základe ktorého došlo k odovzdaniu maloletej do starostlivosti matky. Súd mal pre účely nariadenia neodkladného opatrenia za dostatočne osvedčené, že matka maloletej je schopná zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť, čo bolo potvrdené aj názorom súdneho znalca A. A. I. v rámci jeho výsluchu na pojednávaní dňa 16.05.2016. Súd mal z lekárskejších správ predložených matkou, ktoré sú obsahom súdneho spisu (ich presný obsah súd na žiadosť matky, ktorá nesúhlasila s oboznámením ostatných účastníkov s jej zdravotným stavom, neuvádza) za osvedčené, že v čase nariadenia neodkladného opatrenia nebola preukázaná taká závažná prekážka na strane matky, ktorá by matku vylučovala zo starostlivosti o maloletú. Matka počas pobytu maloletej D. v Krízovom stredisku absolvovala liečenia za účelom liečby závislosti na alkohole, ako aj celkového psychického stavu, v dôsledku ktorých je matka schopná abstinencie, čo v zmysle záverov vykonaného znaleckého dokazovania, za dodržania odporúčaní lekárov vytvára predpoklady pre zvládanie bipolárnej afektívnej poruchy, ktorou matka trpí. Zo všetkých skutočností, ktoré boli preukázané vyplynulo, že schopnosť postarať sa o maloletú sa výrazne skvalitnila, k čomu jednoznačne prispela aj zmena prístupu maloletej k matke, na základe čoho došlo k sanácii vzťahu matky a dcéry. Významnú úlohu v rámci sanácie zohrala podľa súdu aj skutočnosť, že otec, ktorý doposiaľ svoj postoj vo vzťahu k matke maloletej reálne nezmenil, stratil možnosť manipulácie maloletej vo vzťahu k matke.

43. Otec styk s maloletou napriek intervencii zo strany súdu nežiadal v rámci nariadeného neodkladného opatrenia upraviť a na pojednávaní sa vyjadril, že asistovaného styku sa nebude zúčastňovať a cestovať za maloletou z Popradu, keďže jediným prijateľným riešením je pre neho odovzdanie maloletej do jeho starostlivosti.

44. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov maloletej zo dňa 07.03.2017 vyplynulo, že prešetrením pomerov u matky neboli zistené žiadne nedostatky. Na základe pozorovania kolízny opatrovník konštatoval, že vzťah medzi maloletou a matkou je dobrý, maloletá D. sa o matke pekne vyjadrovala, rozprávala o spoločne trávenom čase s matkou, v rámci ktorého spolu hrajú tenis, chodia do kina, korčuľovať, spoločne nakupujú a pod.

45. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

46. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

47. Súd mal v danom prípade za preukázané, že rodičia maloletej spolu nežijú v spoločnej domácnosti a na úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa nevedia dohodnúť. Na základe týchto skutočností súd uzavrel, že v danom prípade je potrebné postupovať podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine a upraviť výkon rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti.

48. Súd rozhodujúci o návrhu tak matky, ako aj otca maloletej D. vychádzal zo skutočného stavu zisteného prostredníctvom vykonaného rozsiahleho dokazovania podrobne opísaného v odsekoch 8 až 44, ktoré dôkazy vyhodnotil jednotlivo ako aj vo vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci a dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky pre vyhovenie návrhu matky, nakoľko bolo v konaní spoľahlivo preukázané, že matka maloletej spĺňa predpoklady pre výkon osobnej starostlivosti o maloletú D..

49. Na podporu správnosti svojho rozhodnutia súd poukazuje okrem obsiahleho odôvodnenia obsahujúceho okrem výpočtu vykonaných dôkazov aj celú genézu predchádzajúcich neodkladných rozhodnutí a opatrení súdu nariadených v priebehu konania spolu s uvedením dôvodov a úvah, ktorými sa súd pri rozhodovaní o nich riadil, aj na ďalšiu významnú skutočnosť potvrdzujúcu správnosť jeho postupu, ktorou je fakt, že na základe nariadeného neodkladného opatrenia odovzdaním D. do starostlivosti matky zo dňa 14.11.2016 bolo možné vyhodnotiť účinky tohto opatrenia a najmä stabilitu výchovného prostredia poskytnutého dieťaťu matkou a jej rodičovské kompetencie v praxi a to za dostatočne dlhé časové obdobie, ohľadom ktorého možno prijať záver, že v starostlivosti matky o maloletú nebola zistená žiadna závada, ktorá by bránila rozhodnúť o zverení maloletej do osobnej starostlivosti v prospech matky rozhodnutím vo veci samej.

50. Súd v tejto súvislosti opätovne poukazuje na svoj záver uvedený už v rámci odôvodnenia neodkladného opatrenia, na základe ktorého bola maloletá odovzdaná do starostlivosti matke, že v danom prípade bolo potrebné pri rozhodovaní zohľadniť aj názor maloletej, a to s poukazom na vek maloletej D. a schopnosť jasne a zrozumiteľne vyjadriť svoj názor. Súd teda, ako už uviedol, zvážil potrebu prihliadnutia na vôľu dieťaťa aj z dôvodu, že otázka v starostlivosti ktorého z rodičov sa dieťa ocitne sa bytostne týka predovšetkým dieťaťa samotného. Súd má za to, že je preto v záujme dieťaťa, ak je rozhodnutie súdu súladné s pocitmi a preferenciou dieťaťa, samozrejme za predpokladu, že sa preferencia dieťaťa neprieči objektívne zisteným skutočnostiam ohľadom schopnosti rodiča poskytnúť

dieťaťu riadnu starostlivosť. V danom prípade takéto skutočnosti na strane matky maloletej v čase rozhodovania súdu vo veci samej zistené neboli.

51. Súd opätovne v zhode so svojim stanoviskom uvedeným v rámci odôvodnenia neodkladného opatrenia o odovzdaní dieťaťa matke uzavrel, že napriek tomu, že o starostlivosť o maloletú sa uchádza aj jej otec, nie sú splnené predpoklady pre zverenie maloletej do starostlivosti otca, nakoľko otec, ako ukázali výsledky vykonaného dokazovania svoj postoj k výchove maloletej nezmenil, maloletú konfrontuje s rodičovskou problematikou, má tendenciu ako uviedla sama D. neustále matku v očiach maloletej spochybňovať a navyše nie je schopný prijať názor maloletej v otázkach, v ktorých majú odlišný postoj, maloletá, ako bolo preukázané v konaní nielen správami krízového strediska, ale aj verbalizovanými poznatkami samotnej D. nie je slobodná vo vyjadrovaní svojich postojov pred otcom a to nielen pokiaľ ide o matku, ale aj v iných veciach, ktoré sa jej bytostne týkajú, napr. vzdelanie, čo vyvoláva u maloletej napätie a pocit tlaku a spôsobuje jej neprimeranú záťaž. Otec na zmenu svojho postoja, ktorý bol hlavným dôvodom pre dočasné umiestnenie maloletej v krízovom stredisku Dúha, nevyužil ani nariadené výchovné opatrenie, ktorému sa otec síce podrobil, ale svoje svoj postoj voči matke maloletej nebol ochotný zmeniť. Napriek všetkým uvedeným skutočnostiam súd ako už uviedol, nemá pochybnosť, že otec svoje dieťa ľúbi a chce sa oň postarať avšak pre absenciu kritického náhľadu na svoje správanie a zrejme i osobnostnú výbavu nie je schopný náležitej sebareflexie, umožňujúcej mu konať v záujme dieťaťa. O skutočnosti, že otec nerešpektuje rolu matky v živote maloletej ani citovú väzbu maloletej s matkou, ktorej pretrhnutie by sa negatívne prejavilo v prežívaní maloletej svedčí aj fakt, že napriek preukázanému skutočnému stavu neopodstatnene zotrval na svojom návrhu na pozastavenie výkonu rodičovských práv matke, ktorému nebolo možné zo strany súdu vyhovieť, keďže preň neexistoval racionálny podklad.

52. Poukazujúc na všetky doposiaľ uvedené závery súd nevyhovel ani návrhu otca na úpravu styku otca s maloletou z dôvodu, že vzhľadom na nezmenený postoj otca k výchove maloletej hrozí, že výchovné pôsobenie otca počas času tráveného s maloletou D. bude v rozpore s jej záujmami a maloletej spôsobí neprimeranú záťaž v podobe konfrontácie odlišných postojov otca a dieťaťa najmä vo vzťahu k matke maloletej. Súd preto upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou vždy v sobotu v poslednom kalendárnom týždni v mesiaci v čase od 10:00 hod. do 14:00 hod. za asistencie psychológa, resp. odborného pracovníka, organizácie Orchidea n.o. s cieľom zabezpečiť pravidelný kontakt otca s maloletou avšak za asistencie odborníka, čo maloletej D. zabezpečí istotu, že nebude vystavená negatívnym dopadom prípadného pokračujúceho negatívneho ovplyvňovania otcom voči matke. V prípade, že sa asistovaným stykom preukáže, že výchovné pôsobenie otca nie je v rozpore so záujmami maloletej, súd môže na základe zmenených pomerov upraviť styk otca s maloletou aj bez asistencie. Je teda na otcovi ako využije čas trávený s D. a či posilní svoje rodičovské kompetencie tak, aby nič nebránilo tráviť čas s dieťaťom podľa jeho predstáv v prirodzenom prostredí maloletej, prípadne v bydlisku otca, napr. počas prázdnin.

53. Vzhľadom na rozhodnutie súdu o zverení maloletej matke súd sa zaoberal ďalej otázkou určenia výživného otcovi maloletej.

54. Súd tak ako už uviedol v odseku 36, uznesením č.k. 1P/123/2013-668 zo dňa 14.11.2016, vykonateľným dňa 14.11.2016, právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP 5/2017-691 nariadil vo veci bez návrhu neodkladné opatrenie, ktorým uložil Krízovému stredisku Dúha, o.z. povinnosť odovzdať maloletú D. do starostlivosti matky a zároveň uložil tiež otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 100,- Eur mesačne počnúc mesiacom november 2016.

55. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že matka býva spolu s maloletou D. od času jej odovzdania krízovým strediskom v byte na P. ulici v I., kde s maloletou bývala už v čase podania návrhu, fakticky od roku 2012, kedy opustila spoločnú domácnosť vedenú s otcom maloletej. Predmetný byt je vo vlastníctve sestier matky a manžela jednej z nich, pričom matka byt užíva na základe dohody medzi príbuznými a nájomné príbuzným neplatí, hradí len poplatky spojené s užívaním bytu v sume 96,- Eur. Matka je zamestnaná u zamestnávateľa K.. W. ako vysokoškolský učiteľ, lekár. Pracovná zmluva ako vyplynulo z predložených listín sa uzatvára opakovane na dobu určitú, vždy na obdobie školského roka, pričom v tomto konaní neprináleží súdu zaoberať sa správnosťou tohto postupu zo strany zamestnávateľa z hľadiska pracovnoprávných predpisov. Úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov matky dosiahol v roku 2016 ako vyplynulo z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti sumu

XXXX,XX Eur, čo mesačne predstavuje sumu XXX,XX Eur. Z potvrdenia sociálnej poisťovne vyplynulo, že matka maloletej je čiastočne invalidná, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol u nej stanovený v rozsahu 55%. Matka nevlastní žiaden nehnuteľný majetok. Iné vyživovacie povinnosti k maloletým deťom nemá.

56. Otec maloletej býva v rodinnom dome v Z., D. XX, ktorého vlastníčkou je maloletá D., ktorá ho dostala darom od otca. Otec bol rovnako ako matka uznaný za invalidného, z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 55% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (č.l. 709). Otec dosiahol dňa 24.03.2017 dôchodkový vek, uvádzal že požiadal o priznanie starobného dôchodku, rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku však súdu nepredložil. Otec bol od 11.04.2016 do 11.04.2017 práceneschopný (č.l.734). Otec poberá invalidný dôchodok v sume XXX,XX Eur (č.l. 677). Otec iné vyživovacie povinnosti k maloletým deťom nemá.

57. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

58. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

59. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13)

60. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

61. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

62. Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

63. V rámci rozhodovania o výške výživného na maloletú, súd vychádzal jednak z preukázaných výdavkov na maloletú v sume 366,- Eur (č.l. 705), ktoré súd posúdil ako primerané veku dieťaťa a tomu zodpovedajúcim potrebám, zo zárobkových a majetkových pomerov rodičov, ich schopností a možností, pričom v danom prípade prihliadol aj na skutočnosť, že matka maloletej bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú.

64. Úvaha súdu, ktorou sa pri určovaní výšky výživného riadil zodpovedá zákonnej požiadavke určovania výživného spočívajúcej okrem iného tiež v hodnotení schopností a možností rodičov platiť výživné, v rámci ktorej sa zisťuje nielen ich skutočný príjem, ale aj podklady odôvodňujúce záver, že tento príjem zodpovedá telesným a duševným možnostiam rodiča, ich skúsenostiam, plneniu pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam uplatnenia.

65. Na základe zistených skutočností súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 100,- Eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc doručením rozsudku, nakoľko zročné výživné vzhľadom na nariadené neodkladné opatrenie ukladajúce otcovi platiť výživné počnúc mesiacom november 2016, kedy bolo dieťa odovzdané do starostlivosti matky, v danom prípade nevzniklo. Súd pri určení výšky výživného prihliadol už okrem uvedených skutočností jednak na dôchodkový vek otca, najmä však skutočnosť, že vzhľadom na rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou budú otcovi vznikať náklady spojené s cestovaním do Bratislavy.

66. Súd tak vo zvyšku zamietol návrh matky, ktorá žiadala, aby súd otcovi určil výživné vo výške 250,- Eur mesačne a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že zárobkové pomery matky boli v čase rozhodnom pre posúdenie výšky výživného priaznivejšie ako na strane otca.

67. Súd tiež uznesením na pojednávaní dňa 17.05.2017 rozhodol, že ďalšie kontrolné znalecké dokazovanie v zmysle návrhu otca nevykoná, nakoľko ho vzhľadom na zistený skutočný stav, ktorý súd považoval za dostatočný pre možnosť rozhodnutia vo veci, posúdil za nadbytočné.

68. Záverom súd pre úplnosť z hľadiska vysvetlenia procesného postupu vo veci uvádza, že po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia uvedeného v odseku 36 (odovzdanie dieťaťa krízovým strediskom matke) dňom 01.02.2017 upustil od konania ako s účastníkom konania s Krízovým strediskom Dúha, nakoľko odpadol dôvod jeho účasti v konaní.

69. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, pričom súd usúdil, že v danom prípade sa o výnimku zo zákonom stanovenej zásady mimosporového konania, podľa ktorej si každý z účastníkov trovy konania znáša sám, nejedná.

70. Súd o trovách štátu rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).